

Dosarul nr. 3ra-754/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – A. Paniș

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – V. Negru, G. Dașchevici, A. Bostan

ÎNCHEIERE

14 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului depus de către Adrian Oriol,
reprezentat de avocatul Iuliana Pascal,

în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de către
Adrian Oriol împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului
Chișinău cu privire la obligarea emiterii actului administrativ,

împotriva deciziei din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins apelul depus de către Adrian Oriol și s-a menținut hotărârea din 07
octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care s-a respins
acțiunea depusă de către Adrian Oriol, ca neîntemeiată,

constată:

La 29 mai 2019, Adrian Oriol, reprezentat de avocatul Iuliana Pascal, a
depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului municipal
Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău cu privire la obligarea emiterii
actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că este proprietarul bunurilor imobile cu
numerele cadastrale xxx.01 și xxx din str. Xxx, în municipiul Chișinău.

Având în vedere că în vecinătatea imobilelor sale se află terenul cu numărul
cadastral xxx, s-a adresat autorității publice locale cu cerere prin care a solicitat
scoaterea acestui teren la vânzare sau după caz la licitație pentru a avea
posibilitatea să îl procure.

De asemenea, reclamantul a menționat că a făcut autorității publice locale o
serie de oferte comerciale, însă, acestea nu s-au soldat cu succes.

Astfel, la 02 aprilie 2019, a depus la Primăria municipiului Chișinău și
Consiliul municipal Chișinău cererea prin care a solicitat scoaterea la licitație
publică a imobilului – terenul cu numărul cadastral xxx.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea în baza prevederilor Legii
privind administrația publică locală nr. 436 din 28 octombrie 2006 și art. 3 din
Legea privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului
nr. 1308 din 25 iulie 1997.

Reclamantul Adrian Oriol a solicitat prin cererea de chemare în judecată obligarea Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău să scoată la licitație imobilul – terenul cu numărul cadastral xxx, cu suprafața de xxx.

Prin hotărârea din 07 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins acțiunea depusă către Adrian Oriol, ca fiind neîntemeiată (f.d. 62, 67-76).

Conform avizului de recepție a corespondenței DS8000209287AS copia dispozitivului hotărârii din 07 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost notificată reprezentantului lui Adrian Oriol, avocatului Eugeniu Cazacu, la 16 octombrie 2020 (f.d. 64). La 28 octombrie 2020, Adrian Oriol, reprezentat de avocatul Iuliana Pascal, a depus prin intermediul oficiului poștal apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe (f.d. 65, 66).

Conform avizului de recepție a corespondenței DS8000851413AS copia hotărârii motivate din 07 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost notificată reprezentantului lui Adrian Oriol, avocatului Eugeniu Cazacu, la 11 ianuarie 2021 (f.d. 78).

Totodată, avizele de recepție a corespondenței DS8000981871AS și DS8000981900AS certifică faptul că Curtea de Apel Chișinău a notificat la 02 februarie 2021 lui Adrian Oriol și la 03 februarie 2021 reprezentantului acestuia – avocatului Iuliana Pascal copia hotărârii motivate din 07 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 82, 83).

La 26 februarie 2021, Adrian Oriol, reprezentat de avocatul Iuliana Pascal, a depus motivarea apelului împotriva hotărârii primei instanțe (f.d. 84-88).

Astfel, instanța de recurs constată că la demararea căii de atac în ordine de apel, Adrian Oriol a respectat termenul de atac instituit la art. 232 din Codul administrativ.

Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 20 aprilie 2021 a respins apelul depus de către Adrian Oriol și a menținut hotărârea din 07 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 107, 108-119).

În consolidarea soluției prima instanță și instanța de apel au reținut că Adrian Oriol pretinde a deveni proprietar al bunului imobil cu numărul cadastral xxx, cu suprafața xxx, din str. Xxx, mun. Chișinău, ce constituie proprietatea municipiului Chișinău din domeniul privat.

În acest sens, instanțele inferioare au statuat că decizia privind scoaterea la licitație publică și vânzarea terenului cu numărul cadastral xxx, cu suprafața xxx, din str. Xxx, mun. Chișinău, îi aparține doar autorităților publice locale.

Așa, în cazul în care va considera că bunul solicitat de reclamant urmează a fi înstrăinat, concesionat, dat în arendă sau în locațiune numai prin licitație publică, această decizie va fi luată numai de către organele abilitate cu aceste atribuții prin lege, adică Consiliul municipal Chișinău.

În opinia instanțelor inferioare, obligarea autorității publice locale de a scoate la licitație bunul solicitat de către Adrian Oriol sau de a emite decizia de transmitere a bunului solicitat de către reclamant fără expunerea acestuia la licitație, va fi considerat ca o substituie a atribuțiilor autorităților publice și va constitui o încălcare a principiului separării puterilor în stat.

La 13 mai 2021, Adrian Oriol, reprezentat de avocatul Iuliana Pascal, a depus la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul oficiului poștal, recurs motivat împotriva deciziei din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 125-128, 129).

În motivarea recursului Adrian Oriol a invocat că pretinde la acest teren cu condiția achitării prețului comercial. Cu atât mai mult că terenul dat nu prezintă nicio valoare economică, însă împiedică realizarea unui plan investițional, iar în urma înstrăinării acestuia autoritatea intimată nu va suporta niciun prejudiciu.

La fel, recurentul a menționat că pe terenul care se solicită a fi scos la licitație, o companie de construcții a demarat edificarea ilegală a unei clădiri. Astfel, pentru contracararea unei eventuale acțiuni ilegale de cedare a terenului unei persoane care a comis ilegalități, este necesară respectarea legislației și scoaterea terenului la licitație publică.

Adrian Oriol a considerat că a respectat condițiile legale pentru scoaterea imobilului la licitație, deoarece în acest sens s-a adresat la 02 aprilie 2019 administrației publice locale cu cerere prealabilă, însă, autoritatea publică nu a reacționat în niciun mod.

În opinia recurentului, aspectele ce vizează vânzarea-cumpărarea bunurilor proprietate municipală urmează a fi soluționate reieșind din dreptul discreționar al autorității publice și din interesul public, însă aceste principii nu pot fi interpretate în sensul exercitării unei activități administrative incerte, neclare, nemotivate și lipsite de transparență față de subiectul interesat, în speță – bunul proprietate municipală.

La caz, însă, instanțele inferioare nu au elucidat maniera în care autoritățile publice au tratat cererile lui Adrian Oriol, iar acest fapt denotă lipsa oricărei motivări, nefiind clare temeiurile de care s-au condus autoritățile publice la ignorarea cererilor sale.

Finalmente, recurentul a notat că dreptul discreționar al Consiliului municipal Chișinău de a decide chestiunile privind soarta bunurilor proprietate municipală, în condițiile în care terenul din speță este în vecinătate cu bunul lui Adrian Oriol, urma a fi examinat de către administrația publică locală cu respectarea art. 22 din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006. La caz, însă, în lipsa unei soluții date de autoritatea publică privind scoaterea bunului la licitație, Adrian Oriol a inițiat acțiunea în contencios administrativ, fiind îndreptățit să conteste eventuala soluție defavorabilă sau după caz lipsa acestei soluții.

Recurentul Adrian Oriol a solicitat prin cererea de recurs casarea integrală a deciziei din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău și restituirea cauzei instanței de apel spre rejudecare.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 20 aprilie 2021. La materialele cauzei lipsesc înscrisuri, care ar demonstra că copia dispozitivului

deciziei instanței de apel a fost notificat recurentului și/sau reprezentantului acestuia. Conform avizelor de recepție a corespondenței DS8001651191AS și DS8001612138AS decizia motivată a fost notificată lui Adrian Oriol la 12 mai 2021, iar reprezentantului acestuia – avocatului Iuliana Pascal la 14 mai 2021 (f.d. 121, 123). Recursul motivat a fost depus la oficiul poștal la 31 mai 2021 (f.d. 125-128, 129).

În atare circumstanțe, completul ajunge la concluzia că recurentul s-a conformat prevederilor legale stipulate la art. 245 din Codul administrativ privind termenul de depunere a recursurilor.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. În acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme

care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă a statuat că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurent este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Adrian Oriol, reprezentat de avocatul Iuliana Pascal, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Maria Ghervas